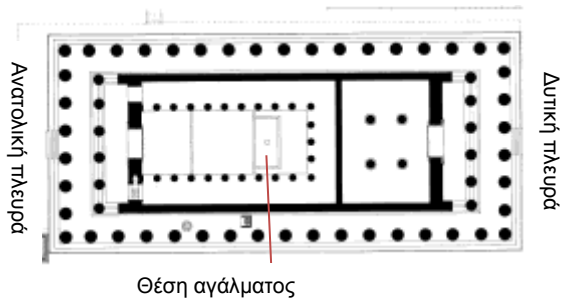

Σημείο Εξερεύνησης: **Παρθενώνας**

Το μεγαλύτερο και πιο επιβλητικό κτήριο απ' όσα θα δεις στην Ακρόπολη είναι ο Παρθενώνας (447- 432 π.Χ). Ο ναός ήταν αφιερωμένος στην πολεμική μορφή της θεάς Αθηνάς, την Αθηνά Παρθένο.

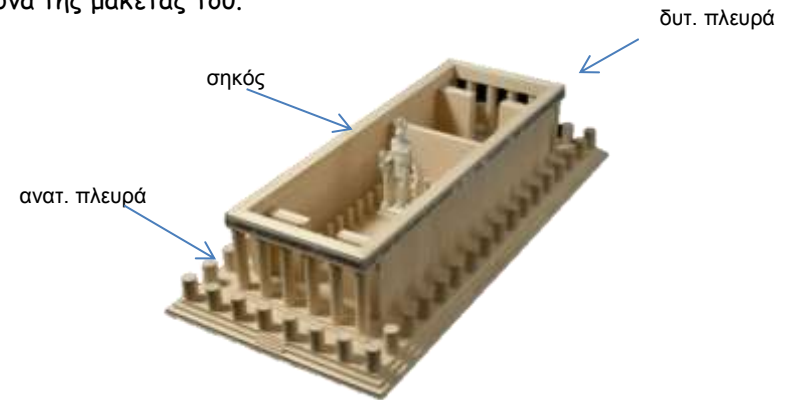

Παρατήρησε την κάτοψη και τον ίδιο το ναό και συμπλήρωσε την αρχιτεκτονική ταυτότητά του.

Σωστές απαντήσεις: 2.500, δωρικοί, 8, 17, Ικτινός, Καλλικράτης, Φειδίας

Ο Παρθενώνας έχει ηλικία σχεδόν _____ ετών.
 Ήταν ένας ναός μαρμάρινος, _____ ρυθμού.
 Χαρακτηρίζεται περίπτερος επειδή είχε πτερό (περιμετρική στοά) και στις 4 πλευρές και οκτάστυλος επειδή σε κάθε μία από τις στενές του πλευρές είχε από _____ κίονες (κολώνες), ενώ στις μακριές του πλευρές από _____ κίονες.
 Αρχιτέκτονες του κτηρίου ήταν ο _____ και ο _____ αλλά τη γενική ευθύνη για όλο το έργο την είχε ο _____.

Για να καταλάβεις πως ήταν ο ναός κι εσωτερικά, παρατήρησε την κάτοψη του και την εικόνα της μακέτας του.

- Ο σηκός, ο κεντρικός, κλειστός χώρος του ναού, ήταν:
  - χωρισμένος σε 2 διαφορετικά διαμερίσματα:
 Σωστό □   Λάθος □
  - τα 2 διαμερίσματα, το ανατολικό και το δυτικό, επικοινωνούσαν μεταξύ τους:

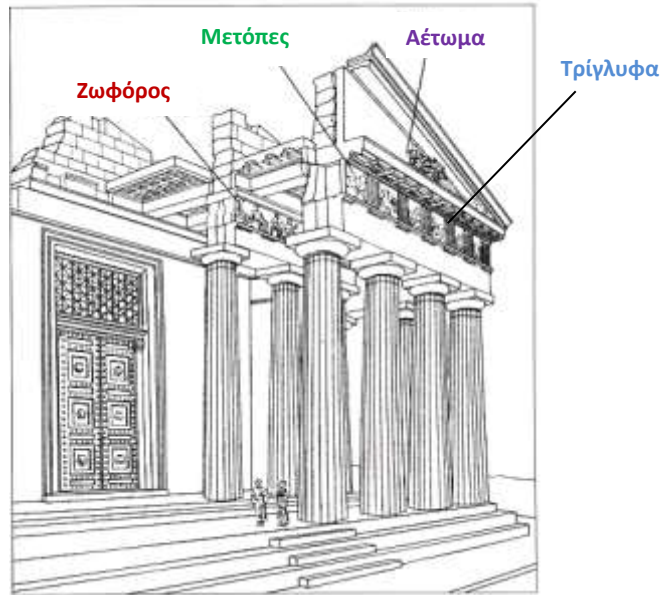
Σωστό □   Λάθος □

- Στο ανατολικό διαμέρισμα που ήταν και το μεγαλύτερο, στεγαζόταν το χρυσελεφάντινο άγαλμα της θεάς Αθηνάς, έργο του γλύπτη Φειδία, ύψους σχεδόν 13 μέτρων. Τα γυμνά μέρη του αγάλματος είχαν γίνει από ελεφαντόδοντο και τα ντυμένα από χρυσάφι. Φαντάσου το τεράστιο άγαλμα μέσα στον Παρθενώνα. Τι νομίζεις ότι θα κρατούσε η θεά Αθηνά; _____

Ήξερες ότι ...

το δυτικό διαμέρισμα είχε δική του είσοδο από τα δυτικά και οροφή που την υποβάσταζαν τέσσερις ίσως ιωνικοί κίονες; Εδώ πιθανόν φυλάσσονταν πολύτιμα αντικείμενα και τα χρήματα του ταμείου της Αθηναϊκής Συμμαχίας.

1. Ο Παρθενώνας, εκτός από το χρυσελεφάντινο άγαλμα, φημίζεται και για την υπόλοιπη πολύ πλούσια γλυπτική του διακόσμηση. Τρία ήταν τα βασικά μέρη του ναού που είχαν γλυπτά: τα αετώματα, οι μετόπες και η ζωφόρος.

- Ο Παρθενώνας χτίστηκε σε χρόνο ρεκόρ! Ολοκληρώθηκε μαζί με τα γλυπτά μέσα σε: 5 □ 15 □ 25 □ χρόνια
2. Ας ξεκινήσουμε να βλέπουμε το ναό από τη **δυτική** του πλευρά, αυτήν που βλέπεις αμέσως μόλις περνάς τα Προπύλαια. Παρατήρησε πρώτα το **αέτωμα**, τον τριγωνικό χώρο που σχηματίζεται στο πάνω μέρος της στενής πλευράς του ναού. Στη συνέχεια πρόσεξε τα **τρίγλυφα** και τις **μετόπες** που αποτελούν τη **ζωφόρο** του **δωρικού ρυθμού**. Οι μετόπες είναι τετράγωνες πλάκες οι οποίες κλείνουν τα κενά μεταξύ των τριγλύφων. Κοιτώντας προσεκτικά τώρα πίσω από τους εξωτερικούς κίονες, θα δεις στη θέση τους τα αντίγραφα από μία δεύτερη **ζωφόρο ιωνικού ρυθμού**, μία συνεχή ζώνη με ανάγλυφες παραστάσεις.

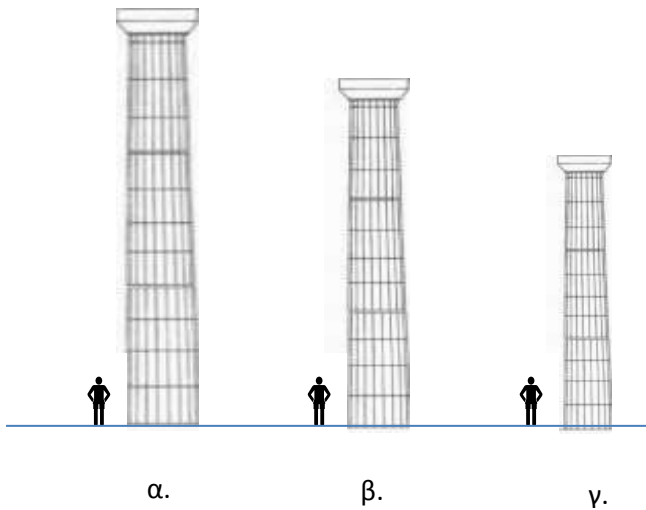
3. Τα γλυπτά του ναού αφηγούνται ιστορίες γύρω από:
  - τη θεά του ναού, την Αθηνά
  - το αγαπημένο θέμα της αρχαίας τέχνης, τον Αγώνα
  - τη μεγαλύτερη γιορτή της Αθήνας, τα Παναθήναια.

Μάθε για τα θέματα και συμπλήρωσε τα κενά:

<p>Αετώματα</p> 	<p>Τα θέματα των αετωμάτων προέρχονται από τους μύθους της θεάς Αθηνάς. Το ανατολικό πάνω από την είσοδο εικόνιζε τη _____ της από το κεφάλι του πατέρα της, του Δία, με την παρουσία των ολύμπιων θεών. Στο δυτικό αέτωμα εικονιζόταν η διαμάχη μεταξύ της _____ και του _____ για τη διεκδίκηση της προστασίας της πόλης.</p> <p style="text-align: right;"><small>αληθινοςΠ'δ'ολυμπελ'δισοβιαντα</small></p>
<p>Μετόπες</p> 	<p>Ο ναός είχε 92 μετόπες με ανάγλυφη διακόσμηση και στις τέσσερις πλευρές. Μπορούσε να δει κανείς: στα ανατολικά σκηνές από τη Γιγαντομαχία, τη μυθική μάχη μεταξύ των θεών και των _____, στη δυτική πλευρά σκηνές της _____, της μάχης των Ελλήνων εναντίον των Αμαζόνων, στη βόρεια πλευρά σκηνές από την άλωση της Τροίας και στη νότια την Κενταυρομαχία, μάχη μεταξύ Ελλήνων και _____.</p> <p style="text-align: right;"><small>αληθινοςΠ'δ'ολυμπελ'δισοβιαντα</small></p>
<p>Ζωφόρος</p> 	<p>Η ζωφόρος αποτελούνταν από 115 λίθους και είχε συνολικό μήκος 160 μέτρα. Θέμα της ζωφόρου ήταν η _____ προς την Ακρόπολη που γινόταν κατά τα Μεγάλα _____, τη γιορτή προς τιμήν της θεάς Αθηνάς.</p> <p style="text-align: right;"><small>αληθινοςΠ'δ'ολυμπελ'δισοβιαντα</small></p>

Ελάχιστα από τα γλυπτά σώζονται πια στη θέση τους. Άλλα χάθηκαν για πάντα και άλλα λεηλατήθηκαν και βρίσκονται πλέον σε μουσεία του εξωτερικού. Όσα σώθηκαν, μεταφέρθηκαν για λόγους προστασίας στο **Μουσείο Ακρόπολης** όπου και εκτίθενται σε ειδική αίθουσα στον 3ο όροφο.

4. Προχώρησε τώρα κατά μήκος της **βόρειας** πλευράς. Παρατήρησε τους πρώτους 6 κίονες προς τα δυτικά που είναι οι καλύτερα σωζόμενοι του ναού. Συνολικά ο ναός είχε εξωτερικά και εσωτερικά 108 κίονες:
- Μέτρησε τα κομμάτια (σπόνδλους) που αποτελούν κάθε κίονα.
  - Σε σχέση με το ύψος σου, τι ύψος νομίζεις ότι έχουν αυτοί οι κίονες;

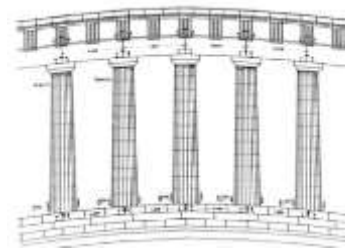

Σωστή απάντηση: α. Το ύψος του πρώτου σπονδύλου είναι 90εκ. και το συνολικό ύψος κάθε κίονα είναι 10,43μ.

5. Έφτασες στην **ανατολική** πλευρά. Εδώ βρισκόταν η είσοδος του ναού. Φαντάσου ότι άνοιξε η πόρτα του ναού και έβλεπες το τεράστιο χρυσελεφάντινο άγαλμα ύψους όσο ένα τετραώροφο σημερινό κτήριο. Πώς θα ένιωθες αντικρίζοντάς το;
6. Ολοκλήρωσε τη βόλτα σου στη **νότια** πλευρά και παρατήρησε ξανά την αρχιτεκτονική του ναού. Αυτό που εντυπωσιάζει ιδιαίτερα στον Παρθενώνα είναι οι οπτικές του εκλεπτύνσεις. Πρόκειται για πολύ λεπτές διαφοροποιήσεις που προσδίδουν στο κτήριο αρμονία και ζωντάνια.

Προσπάθησε τώρα να παρατηρήσεις τα σημεία αυτά:

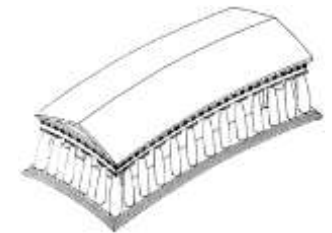
- α. Όλες οι γραμμές του ναού είναι ελαφρότατα καμπύλες και όχι ευθείες.
- β. Οι κορμοί των κίωνων στενεύουν προς τα επάνω (μείωση) και έχουν ανεπαίσθητη κύρτωση (ένταση) κυρίως στους κατώτερους σπόνδλους.
- γ. Όλοι οι κίονες παρουσιάζουν μικρή κλίση προς το εσωτερικό του ναού.

α.

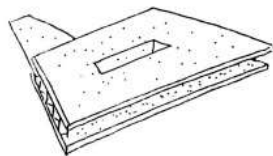
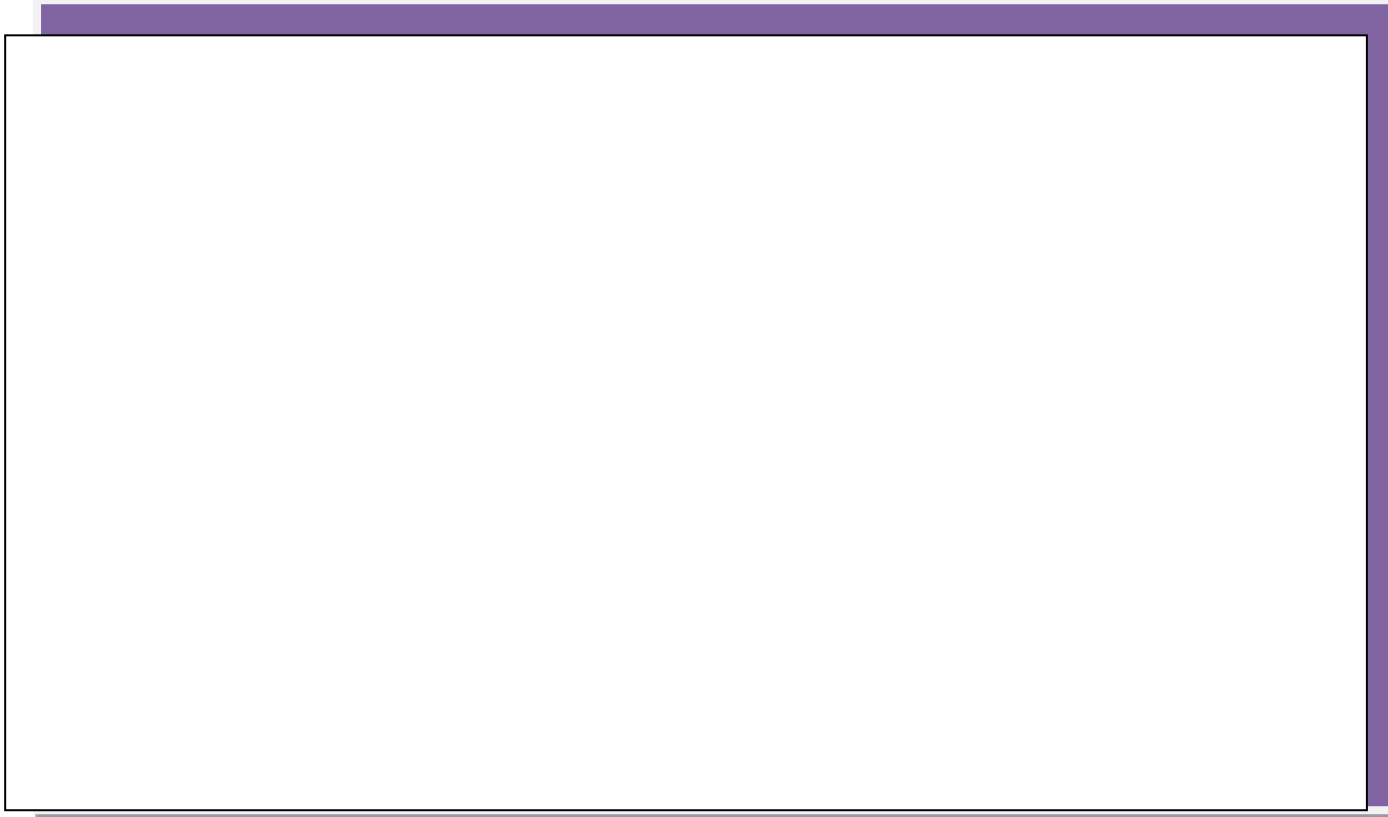
β.

γ.

Κάνε μία δική σου δημιουργία!

Εξοπλιστείτε με φωτογραφικές μηχανές κατά την επίσκεψή σας στον Βράχο και φωτογραφίστε ολόκληρο το μνημείο ή ένα τμήμα του που σας ενθουσιάζει ιδιαίτερα. Στη συνέχεια επιλέξτε μία από τις φωτογραφίες σας, επεξεργαστείτε την αν θέλετε στον υπολογιστή και κολλήστε την στο πλαίσιο, γράφοντας ένα σχόλιο γι' αυτήν. Μοιραστείτε τη δημιουργία σας μαζί μας, αποστέλλοντάς την στο education.ysma@culture.gr!

Μην ξεχάσεις να αναζητήσεις στο Μουσείο Ακρόπολης τα γλυπτά του ναού!